

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

06 Aralık 2019

Sayı : 30824082/610- 289132
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (6 Adet- 6 Sayfa)
- Cevap yazısı (57Adet, 90 Sayfa)

718218 GK 101	7120649 GK 36
719280 GK 101	7120759 GK 37
719558 GK 108	718827 GK 101
7112302 GK 143	7110310 GK 123
7120437 GK 36	7120760 GK 37
7112305 GK 143	7121202 GK 46
7112739 GK 145	713542 GK 19
7113691 GK 10	715516 GK 45
7114179 GK 11	7119665 GK 29
7115134 GK 11	715970 GK 55
7115136 GK 11	7110013 GK 108
7118287 GK 12	7116442 GK 12
7118971 GK 21	7116229 GK 12
7119350 GK 25	7116756 GK 12
7119656 GK 29	7116758 GK 12

7118292 GK 12	7120436 GK 36
7120434 GK 36	7112504 GK 143
7112504 GK 143	7112505 GK 143
7120435 GK 36	7120440 GK 36
7112509 GK 143	7111508 GK 135
7119445 GK 25	7120909 GK 41
7119526 GK 28	7114642 GK 11
7119527 GK 28	7114719 GK 11
7119843 GK 31	7119218 GK 21
7120766 GK 37	7121060 GK 43
7119446 GK 25	7120653 GK 36
7119528 GK 28	7119531 GK 28
7119449 GK 25	7119533 GK 28
7119534 GK 28	7119838 GK 31
7119536 GK 28	7120038 GK 31
7119844 GK 31	
7119845 GK 31	
7120039 GK 31	
7120768 GK 37	

MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN BEKİR BAŞEVİRGEN'İN
TBMM 7/19531 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Çevre Mühendisleri Odasının yayımladığı 2018 Hava Kirliliği Raporu; hava kirliliğinin Türkiye genelinde ciddi bir problem olmaya devam ettiğini bir kez daha göstermiştir. Hava kirliliğinin günde bir paket kadar zarar verdiği, Akciğer kanseri, kalp hastalıkları, KOAH, Astım vb. birçok hastalığa sebep olduğu bilinmektedir.

Söz konusu rapordaki verilere göre; 45 farklı ildeki ölçüm istasyonlarından toplanan verilerde 60 milyon kişinin ulusal sınır değerlerinin üzerinde PM10(toz) seviyesine maruz kaldığı tespit edilmiştir. Diğer illerde yaşayan 20 milyon kişi için ise, ölçüm istasyonları çalışmadığı veya uygun şekilde veri toplayamadığı için herhangi bir tespit yapılamamıştır.

Raporda yer alan PM10 verilerine göre Türkiye'nin havası en kirli illeri İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Bursa, Erzurum, Ağrı, Iğdır, Kahramanmaraş, Manisa, Mersin şeklinde gerçekleşmiştir. Nüfusumuzun çoğunluğunun yaşadığı bu illerdeki hava kirliliği için bir an önce gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Özellikle Manisa, devlet desteği ile talan edilmekte, Manisa halkı yıllardır mücadele verdiği JES'ler yüzünden havasını, suyunu, toprağını ve sağlığını kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya kalmakta, verimli Gediz Ovası JES çöplüğüne dönüşmektedir. Soma'da ise termik santral bacasından ve evlerin bacalarından çıkan gazlar ve toz partikülleri sonucu hava kirliliğinin en üst düzeye ulaşmış, Soma ilçemizde artış gösteren kanser vakalarının en önemli nedenlerinden biri haline gelmiştir.

Bu konu ile ilgili olarak;

- 1- Son 5 yılda, her yıl için ayrı ayrı belirtilmek üzere Türkiye geneli hava kirliliği (PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, NO_x) oranları kaçtır?
- 2- Son 5 yılda, her yıl ve her ilçe için ayrı ayrı belirtilmek üzere Manisa geneli hava kirliliği (PM10, PM2,5, SO₂, NO₂, NO_x) oranları kaçtır?
- 3- Son 5 yılda, her yıl için ayrı ayrı belirtilmek üzere Türkiye genelinde hava kirliliğinin sebep olduğu hastalıklardan dolayı kaç kişi hayatını kaybetmiştir?
- 4- Son 5 yılda, her yıl için ayrı ayrı belirtilmek üzere Manisa genelinde hava kirliliğinin sebep olduğu hastalıklardan dolayı kaç kişi hayatını kaybetmiştir?
- 5- Son 1 yıl içerisinde Türkiye genelinde kaç işletmeye (maden, sanayi vb) mevzuattaki kurallara uymadığı ve hava kirliliğine sebep olduğu gerekçesi ile yaptırım uygulanmıştır?
- 6- Son 1 yıl içerisinde Manisa genelinde kaç işletmeye (maden, sanayi vb) mevzuattaki kurallara uymadığı ve hava kirliliğine sebep olduğu gerekçesi ile yaptırım uygulanmıştır?
- 7- Kömürlü termik santrallerin ön planda olduğu Soma ilçesi başta olmak üzere Manisa genelinde hava kirliliğinin azaltılabilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır? Kömürlü termik santraller yerine havayı daha az kirleten yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

- 8- Türkiye genelinde aktif olarak çalışan kaç tane "hava kalitesi izleme istasyonu" vardır? İstasyon bulunmayan bölgelere yeni istasyonların kurulması ve çalışmayan istasyonların yeniden aktifleştirilebilmesi için herhangi bir çalışmanız var mıdır?
- 9- Manisa ili Soma ilçesi için son 4 yıl için ayrı ayrı olmak üzere PM10, PM2,5, SO2, NO2, NO_x oranları nedir? Son 4 yıl içerisinde hava kalitesi izleme istasyonunun çalışmaması sebebi ile herhangi bir veri toplanamamış ise; söz konusu istasyonun çalışmamasının sebebi nedir?
- 10- Manisa'da JES'lerin kurulmasından itibaren, hava kirliliği düzeyine ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır? JES'lerin havaya olan zararları ile ilgili elinizde herhangi bir veri bulunmakta mıdır?
- 11- Soma'da termik santral bacasından ve evlerin bacasından çıkan gazlar ve toz partikülleri sonucu hava kirliliğinin en üst düzeye çıktığı kış mevsiminin yaklaşması nedeni ile ne gibi önlemler alınacaktır?
- 12- Bacalara elektro filtre ve baca gazı arıtma ünitesi takılması konusunda bir çalışma yapılacak mıdır?

CEVAPLAR

1,2,9- Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağına bağlı olan istasyonlardan alınan verilere www.havaizleme.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

3,4- Sağlık Bakanlığı'nın görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında değerlendirilmelidir.

5- Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. 01.01.2019-31.10.2019 itibarıyla Türkiye genelinde hava konusunda 5297 adet tesiste denetim yapılmış olup, 197 adet tesise İdari Yaptırım uygulanmıştır.

6- 01.01.2019-31.10.2019 itibarıyla Manisa İlinde hava konusunda 151 adet tesiste denetim yapılmıştır.

7- Kurulması planlanan Termik Santralde kömür yakma teknolojisi olarak, Avrupa Birliği'nin (AB) referans dokümanlarında da elektrik üretimi için önerilen en iyi mevcut tekniklerden birisi olarak kabul edilen "Süperkritik Pulverize Kömür Yakma Teknolojisi" kullanılmaktadır. Hava kalitesine olabilecek etkilerin minimize edilebilmesi için; ileri NO_x ve SO₂ arıtımı için Baca Gazı Azot Oksitleri Giderme ve BGD (Baca Gazı Desülfürizasyon) sistemleri yerleştirilecek ve hava kalitesi açısından sınır değerler sürekli emisyon ölçüm sistemleri ile Bakanlığımız tarafından 7/24 izlenmesi sağlanmaktadır.

Bu kapsamda; Manisa İlinde 4 adet tesise ait 12 bacanın emisyonları çevrimiçi (online) olarak izlenmekte olup, bu sayede sanayi tesislerinin limit değerlerin üzerinde kirliliği atmosfere vererek havayı kirletmelerinin önüne geçilmiştir.

8- Türkiye genelinde aktif olarak çalışan 339 adet hava kalitesi ölçüm istasyonu bulunmaktadır. İzleme ağında yer alan 235 istasyondan elde edilen veriler anlık olarak www.havaizleme.gov.tr adresinden kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır. Entegre edilemeyen istasyonlardan elde edilen verileri ağa aktarmak için yerli ve milli yazılım geliştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.

10- Jeotermal Enerji Santrallerinden kaynaklanabilecek tüm çevresel etkiler, ÇED sürecinde belirlenerek 5491 sayılı kanunla değişik 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılan mer'î mevzuat kapsamında değerlendirilmekte, alınması gereken tüm önlem ve taahhütler hazırlatılan raporlarda yer almaktadır. Bu kapsamda izleme ve denetimler yapılmakta olup, Jeotermal Enerji Santrallerinden kaynaklanabilecek tüm çevresel etkilerin değerlendirilmesi ve alınacak tedbirler ÇED Raporlarında belirlenmektedir.

11,12- Termik santrallere ilişkin Bakanlığımızca yürütülen ÇED süreçlerinde, Termik Santral bacalarından çıkan gazlar ve toz partiküllerinin hava kalitesine olabilecek etkilerin minimize edilebilmesi amacıyla ileri NOx ve SO2 arıtımı için Baca Gazı Azot Oksitleri Giderme ve BGD (Baca Gazı Desülfürizasyon) sistemleri ve toz oluşumunun azaltılması için elektro statik filtre vb. sistemlerin zorunlu olarak kullanılacağı ÇED raporlarında taahhüt altına alınmaktadır. Projenin faaliyete geçmesiyle birlikte hava kalitesi ve sınır değerler açısından Bakanlığımız tarafından 7/24 izleme yapılabilmesi için sürekli emisyon ölçüm sistemleri ile donatılması zorunluluğu da ÇED raporlarında taahhüt altına alınmaktadır. Söz konusu faaliyetlerin işletmeye geçmesi ile ÇED raporunda yer alan iş bu ve diğer tüm taahhütlerin yerine getirilip getirilmediği hususu da Bakanlığımızca yapılan izleme ve denetim faaliyetleri ile kontrol edilmektedir.